

İLKÖĞRETİM SEKİZİNCİ SINIF, LİSE BİRİNCİ SINIF VE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPORA İLİŞKİN TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Deniz HÜNÜK*, Gıyasettin DEMİRHAN**

* Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu,
Yüksek Lisans Öğr.

** Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu

ÖZET

Bu araştırma, Ankara'nın merkez ilçelerindeki ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarını saptamak ve karşılaştırmak amacıyla toplam 1876 öğrenci (ilköğretim 8. sınıfında öğrenim gören 376 kız, 415 erkek; lise birinci sınıfta öğrenim gören 321 kız, 322 erkek; üniversitede öğrenim gören 235 kız, 207 erkek) üzerinde gerçekleştirilmiştir. Tutumların ölçülmesi için Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen 24 maddeden oluşan Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde, ilişkisiz gruplar için Bağımsız gruplar İçin İki Yönlü Varyans Analizi ve Tukey testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, tüm grupların tutum puanları ortalaması oldukça yüksek bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin tutum puanları ortalaması, ilköğretim sekizinci sınıf ve lise birinci sınıf öğrencilerinin tutum puanları ortalamasından daha yüksektir ve anlamlı derecede farklıdır. Grup toplamında ise kız ve erkek öğrencilerin tutum puanları arasında erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık bulunmaktadır ($p < 0.05$).

Anahtar Kelimeler: Tutum, Beden eğitimi ve spor, Öğrenci.

COMPARISON OF PRIMARY SCHOOL, SECONDARY SCHOOL AND UNIVERSITY STUDENTS' ATTITUDE TOWARD PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine and compare primary school, secondary school, and university students' attitude toward physical education and sport in the central districts of Ankara. A total of 1876 students, 376 female and 415 male students at the eighth

Geliş tarihi : 29.07.2003

Yayına kabul tarihi : 13.07.2004

grade of primary school, 321 female and 322 male students at the first grade of high school and 235 female and 207 male college students took part in the research. Attitude Scale of Physical Education and Sports developed by Demirhan and Altay (2001), and which covers a total of 24 articles, was used. In the data analysis Two Way ANOVA for Independent Groups and Tukey tests were used. According to the findings, the mean attitude results of whole groups were rather high, and the mean attitude results of the university students were significantly higher than those of the eighth grade primary school students and the first grade high school students. In the total of group, there was a significant difference between the attitude results of the female and male students in favor of the males ($p < 0.05$).

Key Words: Attitude, Physical education and sports, Student.

GİRİŞ

Tutum, değişik yazarlar tarafından tanımlanmasına karşın, tanımlarda geçen öğelerin benzerliği dikkat çekmektedir. Örneğin, Morgan (1995) tutumu, belli bir nesne ya da ortamlara olumlu ya da olumsuz bir tepkide bulunma eğilimi olarak tanımlamaktadır. Diğer bir tanıma göre ise tutum, "Bir duruma, insana, eşyaya karşı belli bir tarzda tepki göstermeye hazır olmadır" (Küçükahmet, 1998). Turgut (1977)'a göre de tutum, "Somut bir objeye ya da soyut bir kavrama ilişkin, ona karşı ya da ondan yana olmadır." Tanımlardaki ortak yan; bir durum, insan ya da nesneye ilişkin tepkide bulunmadır.

Tanımlar incelendiğinde, tutumun bireye ait bir eğilim olduğu görülmektedir. Diğer yandan, tutumun doğrudan gözlenebilir bir özellik olmadığını, ancak bireyin gözlenebilir davranışlarından dolaylı olarak varsayıldığını ve o bireye atfedilen bir eğilim olduğunu görmekteyiz (Hotaman, 1995).

Tutum, yaptığımız her şeyi etkiler ve insan çabasının bütün durumlarında

önemli bir yer tutar. Örneğin, tutum belirli etkinliklere başlayıp-başlamamayı ya da devam edip-etmemeyi, belirli alanlarda başarılı olup-olmamayı etkileyebilir. Tutum gelişimi, erken yaşta başlar ve hayatın farklı evrelerinde çok farklı tutumlara sahip olunabilir (Silverman ve Subramaniam, 1999). Eğitimde hedef alınan duyuşsal davranışlardan bazıları da doğrudan tutumlarla ilgili olduğundan, öğretmenler, antrenörler ve diğerleri başkalarının potansiyelini değerlendirip, karar verdikleri her gün tutuma dikkat ederler (Silverman ve Subramaniam, 1999). Tutumlar kişinin davranışlarının en önemli tayin edicilerinden birisi olduğundan, öğrencilerin, yaşadıkları kültürün çeşitli öğelerine, toplumun çeşitli kurumlarına ve çevredeki diğer gruplara ilişkin olumlu ve sağlıklı tutumlar geliştirmeleri hedeflenmelidir (Şahin,1992). Olumlu tutum geliştirmede okul, öğretmen, program, akran grubu ve bireyin özelliklerinin payının yüksek olduğu söylenebilir.

Chung ve Phillips (2002)'in belirttiğine göre Carlson (1994), öğrenci tutumunun

gelişimi üzerinde kültürel özellikler (cinsiyet, elit sporcuların aşırı yüceltilmesi, vücut ve zihin farklılıkları), sosyal durum (aile, medya, spor ve beden eğitimi yaşantıları, beceri düzeyi ve akranlar) ve okul ve öğretmenler gibi etmenlerin etkili olduğunu açıklamaktadır.

Luke ve Cope (1994)'ye göre de ilgi ve gereksinimlere dayanan programlar, öğretmenin öğretmedeki etkiliği ve öğrencileri anlama düzeyi, ve beden eğitiminin gerekliliğine inanması öğrencilerin olumlu tutum kazanmalarını etkilemektedir. Aicinema (1991)'ya göre de beden eğitime ilişkin olumlu öğrenci tutumunda öğretmen davranışı, sınıf çevresi, aile ve okul yönetimi önem taşımaktadır. Figley (1985), öğrencilerin beden eğitimine ilgisini uyandıran veya uyandırmayan yönlerini saptamak amacıyla yaptığı araştırma da, olumlu ve olumsuz tutumlarla ilgili en çok sözü edilen konuların öğretmen ve programlar olduğu belirtilmiştir. Browne (1992) ve Rice (1988) da program içeriğinin de beden eğitime ilişkin olumlu tutum geliştirmenin önemli bir parçası olduğunu ifade etmektedirler.

Chung ve Philips, (2002)'in ifade ettiği gibi, Carlson (1994), Park (1995) ve Rice (1988), yaptıkları araştırmalarda beden eğitimi dersini seven öğrencilerin beden eğitime ilişkin olumlu tutumlara sahip olduklarını ve beden eğitimi öğretmenlerini iyi bir model olarak düşündüklerini açıklamışlardır. Beden eğitimi derslerindeki en olumlu yaşantıların; çeşitli

etkinlikler sunmak, kazanma ve başarı durumları, katılım, takım çalışması, tatmin olma ve eğlenme olarak sayılabilir

Silverman ve Subramaniam, (1999)'ın ifadesine göre, Carlson (1995) yaptığı çalışmada, beden eğitiminden hoşlanmayan öğrencilerin % 66' sının beceri düzeyi düşük öğrenciler olduğunu saptamışlar ve beceri düzeyi düşük öğrencilerin beden eğitimindeki olumsuz deneyimlerinin üstesinden gelmek için, beden eğitimi derslerine katılmadıklarını, kenarda durup izlemeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Aynı kaynakta yer alan Tjeerdsma (1996)'ın araştırma bulgularına göre de, beceri düzeyi düşük öğrencilere yeterli uygulama zamanı ve uygun olanaklar sağlandığında, başarılı oldukları belirtilmiş ve beceri düzeyi düşük öğrencilerin beden eğitimi etkinliklerinde de başarıyı tatmalarının, tutumlarını önemli derecede etkilediği ileri sürülmüştür.

Beden eğitimine ilişkin öğrenci tutumunun yaşla ilişkisinin araştırıldığı çalışmalarda sınıf düzeyinin arttıkça öğrenci tutum düzeyinin düştüğü belirtilmektedir. Bu konuda Wersch ve Sharples (1969), Haladyna ve Thomas (1979), Butcher ve Hall (1983) ve Rice (1988)'in araştırmaları göze çarpmaktadır (Akt. Silverman ve Subramaniam, 1999). Wersch ve Sharples (1969) genellikle yaşı küçük öğrencilerin yaşı büyük olanlara göre beden eğitimine ilişkin olarak daha olumlu tutum gösterdiklerini söylemektedirler. Haladyna ve Thomas (1979)

ise, sınıf düzeyi yükseldikçe beden eğitime ilişkin olumlu tutumda keskin bir azalma saptamıştır. Araştırma bulgularına göre, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflar karşılaştırıldığında, düzey yükseldikçe puanlar düşmektedir. Fakat Rice (1988) lise öğrencilerinin büyük çoğunluğunun (%85) beden eğitiminden hoşlandığını açıklamaktadır. Butcher ve Hall (1983) da beden eğitimi dersine katılan adölesan kızlarla yaptıkları 5 yıllık uzlaşmasına çalışmada, adölesan kızların yaşları arttıkça fiziksel etkinliğe daha az katıldıkları yönünde sonuçlara ulaşmışlardır.

Birçok çalışmada kızların ve erkeklerin beden eğitimine ilişkin olan tutumları karşılaştırılmıştır. Smoll ve Schutz (1980) erkeklerin mücadele gerektiren ve tehlike unsuru taşıyan etkinliklere ilişkin daha olumlu tutumlar sergilediğini ve kızların da sosyal nedenlerden dolayı, fiziksel etkinliklere ilişkin olarak olumlu tutumlar sergilediğini söylemektedir. Erkeklerin beden eğitimine ilişkin tutumları genellikle kızlarınkinden daha olumludur (Akt. Chung ve Philips, 2002). Tannehil ve Zekrajsek, (1993) erkeklerin etkinliklerde hissettikleri üstünlükten dolayı beden eğitimini sevdiğini oldukça sık ifade ettiklerini vurgulamaktadırlar. Koca ve Demirhan (2004)'ın araştırma bulgularına göre de erkeklerin beden eğitimi dersine ilişkin tutum puanları kızların puanlarından anlamlı derecede yüksektir.

Van Wersch, Trew ve Turner (1992)'de yaptıkları çalışmada 11-13

yaşındaki kızların beden eğitimine erkeklerden daha fazla ilgi gösterdikleri, buna karşın 14 yaşından sonra bu ilginin erkeklerde kızlardan daha yüksek olduğu bulunmuştur. Luke ve Sinclair (1991)'de, liseli kızların beden eğitimine ilişkin olumsuz tutumlarının nedeninin beden eğitimi öğretmenleri olduğunu, erkek ve kızların olumlu ve olumsuz tutumlarının en önemli belirleyicilerinin ise benzer olduğunu ileri sürmektedirler.

Şişko ve Demirhan (2002)'in Ankara'nın merkez ilçelerindeki ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören toplam 2072 öğrenci üzerinde yaptıkları araştırma sonuçlarına göre, kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum puanları olumludur. Diğer yandan, kız ve erkek öğrencilerin tutum puanları arasında, erkek öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmuşlardır.

Araştırmalar ve kuramsal yaklaşımlardan hareketle, tutumun belirleyicilerinin birden fazla olduğu (Aicinena, 1991; Luke ve Cope, 1994; Strand ve Scantling, 1994), bazı araştırma sonuçlarına göre, erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum puanlarının daha yüksek olduğu (Şişko ve Demirhan, 2002), düşük sınıf düzeylerinde beden eğitimine ilişkin öğrenci tutumlarının daha olumlu olduğu yönündedir (Silverman ve Subramaniam, 1999). Beden eğitimi alanında tutum konusunda yapılacak araştırmalar, öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutum düzeylerinin yükseltilmesi konusunda yapılacak çalışma-

lara katkı sağlayabilir. Bu bağlamda, araştırmanın amacı, Ankara ilindeki ilköğretim 8. sınıf, lise 1. sınıf ve üniversitede öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarını belirlemek ve karşılaştırmasını yapmaktır.

YÖNTEM

Araştırma Grubu: Araştırma evrenini, 2002-2003 öğretim yılı bahar döneminde Ankara Merkez ilçelerindeki ilköğretim 8. sınıfta öğrenim gören 38.533 erkek ve 34.145 kız; lise birinci sınıfta öğrenim gören 44.339 erkek ve 35.842 kız; üniversitede öğrenim görüp, seçmeli beden eğitimi dersi alan 1616 erkek ve 1589 kız öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, bu gruptan rasgele örnekleme tekniği ile seçilen ve 17 ilköğretim okulunun 8. sınıfında öğrenim gören 376 kız ve 415 erkek, 10 lisenin birinci sınıfında öğrenim gören 321 kız ve 322 erkek, 2 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi) öğrenim gören 235 kız ve 207 erkek olmak üzere toplam 1876 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

Veri Toplama Aracı: Öğrenci tutumlarının ölçülmesi için Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen, 12'si olumlu 12'si olumsuz olmak üzere toplam 24 maddeden oluşan Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Likert türü beşli dereceleme ölçeği şeklinde geliştirilen ölçek; 5: tamamen katılıyorum, 4: katılıyorum, 3: kararsızım, 2: katılmıyorum, 1: tamamen katılmıyorum,

şeklinde derecelendirilmiştir. Toplam puanlar kullanıldığında ölçekten alınabilecek en düşük puan 24, en yüksek puan 120'dir. Ortalamalar kullanıldığında ise alınabilecek en yüksek puan 5, en düşük 1'dir. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.93, ölçüt geçerliği katsayısı da 0.83 olarak hesaplanmıştır (Demirhan ve Altay, 2001).

Verilerin Toplanması : Araştırmanın yapılabilmesi amacıyla Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu Müdürlüğü'nün yardımıyla Ankara Valiliği Milli Eğitim Müdürlüğü'nden izin alınmıştır. Araştırmacılardan birisi, araştırmanın yapılabilmesi için önceden izin alınan okulları dolaşip beden eğitimi öğretmenlerine Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği hakkında bilgi vermiş, sınıflarda beden eğitimi dersi öncesinde bu ölçeğin uygulanmasını istemiş ve uygulama sonrası ölçekleri toplamıştır. Araştırma için toplam 2000 tutum ölçeği dağıtılmış, 1924 tutum ölçeği geri toplanmıştır.

Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği'nin ilköğretim 8. sınıf, lise birinci sınıf ve üniversite öğrencileri üzerindeki güvenirliğini araştırmak üzere, her sınıf düzeyinden örnekleme yoluyla seçilen 35'er kişilik gruplara iki hafta ara ile anket uygulanmıştır. Ayrıca, anketin değişik gruplardaki geçerliğine bakmak için grupların tutum puanları arasındaki korelasyona bakılmıştır. Test-tekrar test sonuçlarına göre, ilköğretim 8. sınıflara ilişkin sınıfıçi korelasyon katsayısı 0.83,

lise birinci sınıflara ilişkin korelasyon katsayısı 0.85, üniversite öğrencilerine ilişkin korelasyon katsayısı ise 0.95'tir. Araştırmaya katılan ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite öğrencilerine uygulanan ankete ilişkin Cronbach Alpha değerleri de sırası ile 0.88, 0.84 ve 0.82'dir. Grup toplamının değeri ise 0.84'tür.

Verilerin Analizi: Öğrenciler tarafından doldurulan 1924 tutum ölçeğinden, eksik yanıtlanan 48 ölçek değerlendirme dışı tutularak, 1876 anket analiz edilmiş, tutum puanlarının dağılımlarının aritmetik ortalamaları (\bar{X}) ve standart sapmaları

(s) hesaplanmıştır. Verilerin analizinde bağımsız gruplar için İki Yönlü Varyans Analizi (Cinsiyet x Öğretim Düzeyi) kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmış, farkın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak için Tukey Testinden yararlanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1'de, araştırmaya katılan öğrencilerin ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite düzeyleri ile cinsiyetlerine göre dağılımları, tutum puanları ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite düzeyleri ile cinsiyetlerine göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları ve standart sapmaları.

Gruplar		n	\bar{X}	Ss
İlköğretim 8. Sınıf	Kız	376	4.18	0.35
	Erkek	415	4.27	0.35
	Toplam	791	4.23	0.35
Lise 1. Sınıf	Kız	321	4.16	0.33
	Erkek	322	4.30	0.34
	Toplam	643	4.23	0.33
Üniversite	Kız	235	4.28	0.39
	Erkek	207	4.34	0.32
	Toplam	442	4.31	0.36

Tablo 1'de görüldüğü gibi, üniversite öğrencilerinin tutum puanları ortalamaları, lise birinci sınıf ve ilköğretim 8. sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Diğer yandan, her düzeyde erkek öğrencilerin tutum puanları ortalamaları daha yüksektir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin tutum puanlarının düzey, cinsiyet ve düzey x cinsiyete ilişkin varyans analizi sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya katılan öğrencilerin ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite düzeyleri ve cinsiyetlerine göre varyans analizi sonuçları.

Gruplar	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F
Düzyey	2.03	2	1.01	8.17*
Cinsiyet	4.13	1	4.13	33.15*
Düzyeyxcinsiyet	0.42	2	0.21	1.71
Hata	232.98	1870	0.12	
Toplam	34169.38	1876		

*p < 0.05

Tablo 2’de de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğrencilerin düzey ($F_{(2,1870)} = 8.17$) ve cinsiyetlerine ($F_{(1,1870)} = 33.15$) göre yapılan varyans analizi sonucunda bu değerler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Öğrencilerin düzey ve cinsiyet etkileşimleri ($F_{(2,1870)} = 1.71$) söz konusu olduğunda ise anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Cinsiyete göre farkın erkek öğrenciler, düzyeye göre farkın ise üniversite öğrencilerinin tutum puanları ortalamalarının yüksekliğinden kaynaklandığı söylenebilir.

TARTIŞMA VE YORUM

Ankara merkez ilçelerindeki ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite düzeyinde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum puanlarını karşılaştırmak amacıyla yapılan bu araştırmaya ilişkin tartışma ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

Bütün grupların tutum puanları ortalamaları oldukça yüksek olmasına karşın her düzeyde erkek öğrencilerin tutum puanları daha yüksektir. Üniversite öğ-

rencilerinin tutum puanları da diğerlerinden yüksektir. Beden eğitimi dersinin ilköğretim sekizinci sınıf ve lise 1. sınıfta zorunlu, üniversite de ise seçmeli olması bu sonucu doğurmuş olabilir. Gönüllü katılımın olduğu etkinliklerde olumlu tutum düzeyinin yüksek olması beklenir. Çünkü, olumlu tutum gösteren kişi bu değerlerin peşine düşer, onları arar, onlara zaman ayırır (Sönmez, 1994)

Birçok araştırmada kızların ve erkeklerin beden eğitime ilişkin tutumları karşılaştırılmış ve benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Smoll ve Schutz (1980)’un yaptıkları araştırma sonuçlarına göre erkek öğrencilerin beden eğitime ilişkin tutumları, genellikle kızlarınkinden daha olumludur. Van Wersch, Trew ve Turner (1992)’in yaptıkları araştırmaya göre de, küçük yaş gruplarında kız öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının erkeklere oranla yüksek olduğu, 14 yaşından sonra ise bu farkın erkeklerde kızlara oranla daha yüksek olduğu şeklindedir. Kızların tutum puanlarının düşmesi boyutunda, araştırmamızın ilköğre-

tim 8. sınıf ve lise birinci sınıflara ilişkin bulguları Van Wersch, Trew ve Turner'in araştırması ile benzerlik taşımaktadır. Ancak bu fark anlamlı derecede değildir. Toon ve Gench'un (1990) özürsüz ve sağlıklı lise öğrencilerinin beden eğitimine ilişkin tutumları konusunda yaptıkları araştırmada ise kızlar ve erkeklerin tutum puanları arasında anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Falsom ve Sherry (1992) in araştırmalarına göre de ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinde kız ve erkekler arasında belirgin farklılık bulunmamaktadır. Araştırma bulguları, bu araştırmanın bulgularıyla da farklıdır. Şişko ve Demirhan (2002)'in bu araştırmada yararlanılan ölçeği kullanarak yaptıkları araştırmada, Ankara'nın merkez ilçelerindeki ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören toplam 2072 öğrencinin tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Fark, ortaöğretim kız öğrencilerinin puanlarından kaynaklanmaktadır. Koca ve Demirhan (2004) tarafından yapılan araştırmanın bulgularına göre de erkeklerin beden eğitimi dersine ilişkin tutum puanları kızların puanlarından anlamlı derecede yüksektir. Araştırmaya göre, düzey yükseldikçe kız öğrencilerin tutum puanlarında düşüş gözlenirken, erkek öğrencilerin tutum puanlarında yükselme göze çarpmaktadır. Yapılan bu araştırmada da, ilköğretim 8. sınıf, lise birinci sınıf ve üniversite öğrencilerinin tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Fark üniversite öğrencilerinin puanlarının

yüksekliğinden kaynaklanmaktadır. Yani, düzey yükseldikçe, tutum puanları da yükselmektedir. Araştırmamızın bulguları, Koca ve Demirhan ile Şişko ve Demirhan'ın araştırmasının bulgularıyla benzerlik taşımaktadır.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Sonuçlar

Ankara'daki ilköğretim 8. sınıf, lise birinci sınıf ve üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarını karşılaştırmak amacıyla yapılan bu araştırmadan elde edilen bulgulardan aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

1. İlköğretim 8. sınıf, lise birinci sınıf ve üniversitede seçmeli beden eğitimi dersi alan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutumları olumludur.
2. İlköğretim 8. sınıf, lise birinci sınıf ve üniversitede seçmeli beden eğitimi dersi alan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark vardır. Fark, üniversite öğrencilerinin tutum puanları ortalamasının yüksekliğinden kaynaklanmaktadır.
3. İlköğretim 8. sınıf, lise birinci sınıf ve üniversitede seçmeli beden eğitimi dersi alan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutumları arasında cinsiyetleri açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Her grupta da erkeklerin beden eğitimine yönelik tutum puanları

ortalamaları kızlardan daha yüksektir.

Öneriler

1. Türkiye’de ilköğretim, ortaöğretim ve üniversitede işlenen beden eğitimi ve spor derslerine ilişkin olarak yapılan çalışmaların yeterli olmaması nedeniyle çalışmanın sonuçları beden eğitimi ve spor derisi programlarını yürüten öğretmen ve okul yöneticilerinin uygulamalarına katkı sağlayabilir.
2. Farklı yaş gruplarında bu ölçek uygulanabilir ve daha farklı yaş grupları için bu çalışma tekrar edilebilir.
3. Araştırmada kullanılan tutum ölçeği, farklı illerdeki öğrenciler üzerinde de uygulanarak karşılaştırma yapılabilir.

Yazışma Adresi (Corresponding Address):

Dr. Giyasettin DEMİRHAN
Hacettepe Üniversitesi
Spor Bilimleri ve Teknolojisi Y.O.
06532 Beytepe / ANKARA
Elektronik posta: giyas@hacettepe.edu.tr

KAYNAKLAR

- Aicinena, S. (1991). The teacher and student attitudes toward physical education. **The Physical Educator**. Late Winter, 28-31.
- Aydınlı, B. (1997). Öğrencilerin Matematiğe Yönelik Tutumlarını Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara:Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Browne, J. (1992). Reasons for selection or

non-selection of physical education studies by year 12 girls. **Journal of Teaching in Physical Education**. 11, 402-410.

- Chung, M. ve Phillips, D. (2002). The Relationship between attitude toward physical education and leisure time exercise in high school students. **The Physical Educator**. 59 (3), 126-138.
- Demirhan, G. ve Altay, F. (2001). Lise birinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum ölçeği II. **Spor Bilimleri Dergisi**. 10 (2), 9-20.
- Falsom, M. ve Sherry, L. (1992). A comparison of upper elementary school children's attitudes toward physical activity. Paper presented at the Annual Meeting of the American Alliance for Health, Physical Education, Recreation and Dance (Indianapolis, IN April). **The ERIC Database 1999-09**.
- Figley, G.E. (1985). Determinants of attitudes toward physical education. **Journal of Teaching in Physical Education**. 4, 229-240.
- Hotaman, D. (1995). Gülhane Askeri Tıp Akademisi Sağlık Meslek Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Tutumları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi
- Koca, C. and Demirhan, G. (2004). An examination of high school students' attitudes toward physical education with regard to sex and sport participation. **Perceptual and Motor Skills**. 98, 754-758.
- Küçükahmet, L. (1998). **Öğretim İlke ve Yöntemleri**. İstanbul: Alkim Yayınları.
- Luke, M.D. ve Cope, D.L. (1994). Student attitudes toward teacher behavior and program content in school physical education. **The Physical Educator**. 51(2), 57-66.
- Morgan, T.C. (1995). **Psikolojiye Giriş**. (Çeviri

- Yayın Sorumlusu: S. Karakaş). Ankara. Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları.
- Rice, P.L. (1988). Attitudes of high school students toward physical education activities, teachers and personal health. **The Physical Educator**, 45, 94-99.
- Silverman, S. ve Subramaniam, P.R. (1999). Student attitude toward physical education and physical activity: a review of measurement issues and outcomes. **Journal of Teaching In Physical Education**. 19 (1), 420-424.
- Smoll, F.L, and Schutz, R.W. (1980). Children's attitudes towards physical activity: a longitudinal analysis. **Journal of Sport Psychology**. 2, 137-147.
- Sönmez, V. (1994). **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**. Ankara: pegem Yayınları
- Strand, B and Scantling, E. (1994). An analysis of secondary student preferences towards physical education. **Physical Educator**, 51, 119-129.
- Şahin, N. (1992). Arifiye Anadolu Öğretmen Lisesi' nin 3. Sınıf Öğrencilerinin, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları". Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Şişko, M. ve Demirhan, G. (2002). İlköğretim okulları ve liselerde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 23, 205-210.
- Tannehil, D. ve Zekrajsek, D. (1993). Student attitudes toward physical education: a multicultural study. **Journal of Teaching Physical Education**. 13, 78-84.
- Toon C.J. ve Gench, B.E. (1990). Attitudes of handicapped and nonhandicapped high school students toward physical education. **Perceptual and Motor Skills**. 70, (3 Pt 2), 1328-1330,
- Van Wersch A.K., Trew, E. ve Turner, I. (1992). Post-primary school pupil's interest in physical education: age and gender differences. **British Journal of Educational Psychology**. 62 (1), 56-72.